

SIMULAREA EXAMENULUI NAȚIONAL DE BACALAUREAT 2023**Proba E. c) Istorie, 3 februarie 2023**

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I**(30 de puncte)****Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:**

A. „În linii generale secolul al XVII-lea moștenește instituțiile secolului precedent, le sporește chiar, dar mai cu seamă le precizează și le diversifică [...]. Se fixează mai riguros atribuțiile dregătorilor, fără ca să se ajungă la o delimitare absolută a acestora. [...] Începând cu epoca lui Bethlen, Matei Basarab și Vasile Lupu, instituțiile câștigă în consistență și eficiență, funcționalitatea acestora exercitându-se pe verticală, dinspre instituția centrală spre cea locală. În secolul al XVII-lea instituțiile centrale, domnul, Sfatul domnesc, Marea Adunare a Țării în Moldova și Țara Românească, respectiv principele, Consiliul princiar și Dieta în Transilvania, nu înregistrează modificări esențiale. Domnii și principii sunt aleși de Stările privilegiate în momentele de mai mare libertate de mișcare sau numiți direct de Imperiul Otoman; și unii și ceilalți aveau nevoie de confirmarea puterii suzerane. [...] În secolul al XVII-lea, Sfatul domnesc primește o nouă organizare, astfel că în afara Sfatului restrâns, alcătuit de mari dregători, funcționează și un Sfat mai larg, cunoscut în vremea lui Dimitrie Cantemir sub numele de divan. În acest secol Sfatul domnesc câștigă atributele unui Sfat al țării, îndeplinind serviciile de ordin public.”

(M.Bărbulescu, D.Deletant, K.Hitchins, Ș.Papacostea, P.Teodor, Istoria României)

B. „Introducerea regimului fanariot în Moldova și Țara Românească a fost replica Porții la situația internațională ivită [...] prin înlăturarea Imperiului Otoman din Europa Centrală. [...] În 1711 în Moldova și în 1716 în Țara Românească, Nicolae Mavrocordat [...] a fost chemat să inaugureze noua epocă fanariotă. [...] Domnii sunt numiți direct de Poartă, din rândul familiilor influente, Mavrocordat, Ipsilanti, dar și dintre români, fără asentimentul țării [...]. Perioadele de domnie sunt scurte, cu unele excepții, domnii fiind degradați la nivelul unor funcționari ai Porții, schimbați dintr-o țară în alta. Pentru că sunt lipsiți de inițiativă în politica externă, ei ajung executorii fideli ai însărcinărilor otomane în raport cu marile puteri. Acest statut antrenează și declinul puterii militare care se reduce la o gardă domnească chemată să asigure ordinea internă. [...] Limitările puterii centrale și presiunea otomană, deși deosebit de grave, nu anulează autonomia țărilor. Amestecul în viața internă a celor două țări este însă vizibil întrucât Poarta se implică prin poruncile sale în conducerea efectivă, estompând atributele domnești sau inițiind măsuri de organizare social-politică.”

(M.Bărbulescu, D.Deletant, K.Hitchins, Ș.Papacostea, P.Teodor, Istoria României)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți domnitorul precizat în sursa B.	2 puncte
2. Precizați, din sursa A, o informație referitoare la Sfatul domnesc.	2 puncte
3. Menționați două spații istorice precizate atât în sursa A, cât și în sursa B.	6 puncte
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că puterea suzerană trebuia să confirme atât domnitorii și principii aleși, cât și pe cei numiți.	3 puncte
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa B, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect).	7 puncte
6. Prezentăți două acțiuni militare/diplomatice din spațiul românesc din secolul al XIV-lea.	6 puncte
7. Menționați o asemănare între două autonomii locale de la N de Dunăre din secolele al XI-lea -al XIII-lea.	4 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)**Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:**

„După războiul din Etiopia [1935-1936], Mussolini începe să-și pună întrebarea asupra gradului de aderare a maselor la regimul său și asupra șanselor pe care acesta le are de a supraviețui. (...) Influențat de eficacitatea hitleristă, Mussolini trasează fascismului ca sarcină prioritară făurirea unui <om nou> având anumite trăsături specifice (...) și care se opune stilului decadent al vieții burgheze. (...)

Cât despre adeziunea mai strânsă a maselor la obiectivele principale ale fascismului (...), consensul obținut de regim, cu câțiva ani mai devreme, este serios determinat.

Accentuarea totalitarismului, copierea modelului străin pe care italienii îl resping imediat, teama de un conflict a cărui inevitabilitate Mussolini o afirmă permanent, ca și efectele persistente ale crizei (...) contribuie toate la îndepărtarea unei mari părți a populației transalpine de regimul mussolinist. Așa încât, o opoziție ascunsă începe să se manifeste chiar în interiorul partidului, în special în rândurile tinerilor. Declanșat împotriva voinței aproape unanime a poporului italian, războiul [al Doilea Război Mondial] va arăta brusc conducătorilor săi fisurile unui regim aparent perfect până în 1939 și care servește de model unei părți importante a claselor conducătoare din Europa aflată în plină criză.”

(S. Bernstein, P. Milza, Istoria Europei)

Pornind de la această sursă, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți un spațiu istoric precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați, pe baza sursei date, secolul la care face referire sursa. **2 puncte**
3. Menționați liderul politic și o ideologie la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la <omul nou>. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la opoziția populației față de regimul politic, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia regimurile democratice sunt prezente în Europa în secolul al XX-lea. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea**(30 de puncte)**

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre statul român în secolul al XIX-lea, având în vedere:

- menționarea a două prevederi ale unui proiect politic referitor la statul român, elaborat în spațiul românesc, în prima jumătate a secolului al XIX-lea;
- precizarea unei acțiuni politice desfășurate de români în deceniul al șaselea al secolului al XIX-lea și menționarea a două caracteristici ale acesteia;
- prezentarea unei măsuri adoptate în politica internă, în perioada 1862-1864;
- formularea unui punct de vedere referitor la legea fundamentală din 1866 din statul român și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.